

ŽELEZNIČAR.

Slovensko glasilo „Saveza saobračajnih i transportnih radnika i službenika za Jugoslavijo.“

Izhaja vsakega 1. in 15. v mesecu.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo
Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravišтво
se nahaja v Ljubljani, Krekov trg št. 10.

Naročnina:

za celo leto K 9-60
za pol leta „ 4-80
za četrt leta „ 2-40
Posamezna številka 40 vinarjev.

Štev. 22.

V Ljubljani, 10. decembra 1919.

Leto XII.

Popolna zmaga!

„Protokol sporazuma“ v celoti uveljavljen!

Kakor so bili železničarji že potom posebnega letaka obveščeni, je minister saobračaja *Milorad Drašković* skušal premeniti najvažnejšo določbo „Protokola sporazuma“ člen 35., kateri določa, da se imajo urediti plače in mezde delavcev in uslužbencev v sporazumu med ministrom in delegati našega „Saveza“.

Nerazumljivo stališče, katero je minister s tem zavzel, da je hotel urediti sam plače mesečno plačanim, brez sodelovanja naših delegatov, je izzvalo najodločnejši odpor v vrstah vseh železničarjev in prišlo je do prekinjenja razprav. Da je nastopil g. *Drašković* to nelojalno pot, je z njegovega stališča kot politik pač umevno, kajti šlo mu je, da naše vrste s pomočjo naših dobrih prijateljev „Zvezarjev“ razbije.

Nakana se mu je temeljito izjalovila, in ko so mu začele prihajati iz vseh krajev države na mogočnih shodih železničarjev sprejete resolucije, je uvidel, da so ga njegovi informatorji kaj slabo poučili in da jim je nasedel ter prav po nepotrebnem izigral svoj politični ugled.

Odšel je na odpočitek v Pariz. Posle posredovalca pa je prevzel minister za šumo in rude sodr. *Anton Kristan*. Ta je bil določen, ker so naši delegati od ministrskega predsednika zahtevali, naj imenuje gospoda, ki naj nadomešča odsotnega ministra saobračaja.

Dne 1. decembra ob 9. uri so se naši delegati na povabilo ministra *Kristana* zbrali v ministrstvu saobračaja in mu pojasnili nastalo situacijo. Sodr. *Kristan* je takoj izjavil: *Drašković je bil od svojih uradnikov zapeljan in Vi imate popolnoma prav. Jaz hočem v kratkem z Vami započeti posle zaključiti; želim pa, da se točno korigirajo plače železničarjev izven Srbije.*

Naši delegati so vztrajali na določenem stališču, da se imajo plače in draginjske doklade regulirati analogno z regulacijo delavskih mezd in draginjskih doklad, in sicer na ta način, da vsebujejo temeljne plače z draginjsko doklado vred.

Nadaljnje razprave so dovedle do popolnega sporazuma, tako da je pereče vprašanje železničarjev za enkrat končano s popolno zmago organizacije. Meščansko časopisje, posebno ono, ki stoji „Zvezi“ blizu, je skušalo na vse načine, da železničarje naščuje. Objavljalo je najneverjetnejše gorostasnosti, toda železničarji se kot zavedna in dobro disciplinirana masa niso dali zvabiti na led in so sijajno dokazali, da za intrigante med njimi ni prostora.

Preteči državni potres, katerega ni nihče želel, je od mlade države za enkrat odletel, in to vsled tega, ker se je na merodajnem mestu — menda prvič — vpoštevala zdrava pamet in tok novega časa.

Železničarji so dosegli razmeram primerno lep uspeh, toda če bi kdo mislil, da je s tem njih končna zahteva dosežena, bi se jako motil. „Protokol sporazuma“ je le temelj, na katerem se bo stavba gradila in dogradila, in železničarji bodo mogli strogo paziti, da postane to, kar je danes le še na papirju, tudi živo dejstvo. Nihče naj se ne vara. Nevarnost, ki nam še vedno preti, je še velika, ker visoki gospodje še vedno upajo, da jim bo s pomočjo nevednih in neznačajnih elementov mogoče preprečiti točno izvedbo jasnih določb. Skušali so in še skušajo ministra prepričati, da je velik del določb „Protokola sporazuma“ sploh neizvedljiv, in dolžnost organizacije, odn. njenih zaupnikov bo, da tem gospodom praktično dokaže možnost izvedbe.

Minister *Kristan*, kateremu priznavamo dobro voljo in tudi željo, da se naš „Sporazum“ izvede, je nezmožnim gospodom priskočil na pomoč s tem, da je odločil, da se skliče sestanek vodilnih organov posameznih direktij, katerim bodo naši zastopniki na podlagi dejanskih razmer izvedbo „Sporazuma“ dokazali.

Vemo in se lahko predstavljamo, da se gospodi težko ločijo od starega samodržtva, toda prepričani smo, da se bodo v nove razmere kmalu vživeli in da bodo v doglednem času lojalno priznali, da so naše zahteve opravičene in eminentne važnosti za povzdigo prometa, kar je državna potreba.

Železničarji pa naj se ne zanašajo na uvidevnost in naklonjenost drugih, temveč pazijo naj, da njih bojna sila ne oslabi. Organizacijo spopolniti, to je sedaj naša prva in poglobitna naloga.

Živela delavska solidarnost! Živela internacionala!

Prevod „Službenih Novin“

z dne 15. novembra 1919

S. Br. 22.145 od 11. novembra 1919.

Delovni čas.

Člen 1.

Načelno se sprejme izvršitev osemurnega delovnega dne v vseh vrstah železniške službe.

Ker je pa striktna izvršitev njegova (osemurnega delovnega časa) v železniškem prometu nekaj časa nemogoče, zato se dovoljuje tudi

čezurno delo, ki pa ne sme presegati v nobenem slučaju 4 ure dnevno, tako da delovni čas v 24 urah ne sme biti daljši nego 12 ur.

Po principu osemurnega delovnega časa se smatra 208 ur dela na mesec kot normalni mesečni delovni čas.

V čezurni delovni čas se računa ves na delu proveden čas, ki presega 8 ur brez predpisanega odmora. Število delavnih ur na mesec ne sme prekoračiti 260 ur.

Normalno število delovnih ur na teden (7 dni) je 48 ur, a more doseči 70 ur s čezurnim delom. Toda to maksimalno delo (maksimalni delovni čas) se ne sme ponoviti dva tedna zaporedoma.

Člen 2.

Za službena potovanja z vlaki, ki trajajo po turnusu do 5 ur dela, je dovoljen strojni in vlakovski uslužbenec vrniti se brez odmora, in sicer samo v tem slučaju, ako čakanje na

povratni vlak ne traja dalje kakor 2 uri. Ako se to dogodi na postaji, kjer ni kurilnice za namesčenje lokomotive, da bi uslužbenec mogel biti popolnoma osvobojen svoje dolžnosti, mora postajenačelnik skrbeti, da se vlaki pripravijo tako, da čakanje ne presega 2 uri.

Dalje kakor 2 uri trajajoče čakanje brez dovoljenega opravičila ima za posledico disciplinarno odgovornost postajenačelnika.

Za službena potovanja z vlaki, ki trajajo po turnusu 5—8 ur, pripada uslužbencu šesturni odmor.

Za potovanje po turnusu od 8—12 ur pripada osemurni odmor.

Člen 3.

Na mestih odmora se ustanove higijenično urejena počivališča, a dokler ta ne bodo ustanovljena, dobivajo uslužbenci odškodnino za plačilo počivališča (odmorišča).

Člen 4.

Predpostavljene inštanice imajo dolžnost, da izdelajo turnuse redno za 1 mesec naprej in da jih dajo na vpogled celokupnemu osebju.

Turnusi morajo biti izdelani najdalje 15. predhodnega meseca.

Pri izdelavi turnusa se mora paziti, da se vsakemu uslužbencu garantira nepretrgan 36 urni odmor na teden.

Izdelani turnusi bodo, preden se pošljejo direktijam na odobrenje, dani na vpogled lokalnemu odboru organizacije „Saveza saobr. in transp. radnika i službenika Jugoslavije“, ki jih mora tekom 72 ur vrniti s svojimi eventualnimi opazkami, na podlagi tega dajejo direktije svoje odločbe.

Ako organizacija v roku 72 ur ne vrne turnusa in ne izda svojih pripomb, potem se za ta mesec njenih poznejših pripomb ne bo upoštevalo in turnus se bo izvršil tako, kakor je bil predlagan.

Člen 5.

Osobje, ki je odrejeno po turnusih, se more jemati tudi za izredne vlake, pri čemer se mora ozirati na maksimalni delovni čas na teden in na mesec.

V učinkoviti delovni čas se računi tudi čas, ki je upotrebljen za pripravo vlaka in stroja, in sicer za strojno osobje in vlakovodje po 1 uro, za vse ostalo vozno osobje pa po pol ure.

To velja takoj za celokupno ozemlje razun Srbije, kjer so prometne razmere najtežje. Direkcija pa se bo potrudila, da se ista določba čim prej raztegne tudi na Srbijo.

Do tedaj se pa čas, ki se prevede za pripravo vlaka in stroja, ne vračunava v predviden maksimalni delovni čas, pač pa se plača tako, kakor tudi ostalo čezurno delo.

Pri povratku stroja je dolžnost kurilnice, da takoj pripravi izmenjavo, strojevodja je pa dolžan, da sam raport napiše in eventualno popravi.

Člen 6.

V slučaju nesreče na progi se mora vlakovnemu in strojnemu osebju poslati zamena najdalje na 16 urah. Če v tem času ne pride zamena (nadomestno osobje), potem se računa ta čas, ki se ga prebije pri tem delu (po slučaju) kakor čezurni in zunaj mesta (službenega).

Delavci, ki morajo delati pri slučajih nesreče, se morajo vzeti iz najbližje kurilnice, delavnice ali sekcije, ki je v stanu, da se vrše posle v teh slučajih.

Pri večjih nezgodah, kjer se delo ne more izvršiti v 16 urah, se pošljejo delavci „treh zamen“ (da se trikrat menjajo).

Ako traja delo pri nezgodah dalje kot en

dan, potem se plača kakor „izven službenega mesta“, ako dela tudi osobje iz drugih (službenih) mest.

Člen 7.

Vsemu ostalemu delavskemu osebju (postajnemu, magacinskemu, sekcijскому in delavskemu) se prizna, da se takoj uvede osemurni delavnik.

Pri sekcijскому in ostalem delavskemu osebju, ki dela na progi, se vračuna v učinkoviti delovni čas tudi oni čas, ki se prevede od kraja, kjer se sprejema orodje (domicilna postaja), do mesta dela in nazaj.

Na progi, kjer vozijo dnevno štiri vlaki v obeh pravicah, se postavlja en stražnik (stražnik proge), od 4 vlakov do 8 po dva, preko 8 vlakov pa trije stražniki.

Izmenjava na krajih, kjer so po 2 ali 3 stražniki, se izvrše vsakih 12 ur.

Isti delavni čas in zamene (izmenjave) veljajo tudi za premenjače. (Wechselwärter.)

Člen 8.

Če se hoče delavni čas (v rednih delavnih slučajih) pri ostalih delavskih kategorijah in neukaznih uslužbencih podaljšati dnevno za 2 uri in dalje od dveh dni mesečno, potem je potrebno odobrenje centralne organizacije ali pokrajinskih sekretarijatov „Saveza saobr. in transp. radnika i službenika Jugoslavije“. Od tega morajo biti izvzete samo izredne potrebe v kurilnicah in pa delo za ohranitev prog, kar pa ne sme trajati dalje od 4 ur na dan in se ne more (sme) ponavljati več kot dvakrat na teden in za česar ni potrebno dovoljenje organizacije, toda pod pogojem, da prihodnji dan delavec lahko počiva ravno toliko ur za časa delavne dobe.

Vse osobje, ki vrši ob nedeljah in praznikih inšpekcijo (dežurstvo), ko vsi ostali delavci ne delajo, ima pravo na počitek naslednji dan. Delo in čas, ki se prevede (prebije) pri dežurstvu (inšpekciji), se plača kakor čezurno delo.

Člen 9.

Kdor krši odredbe o delavnem času, se disciplinarno kaznuje.

Prestopki.

Člen 10.

Podrejeno osobje se ne sme upotrebljavati za privatne posle predpostavljenih. Male usluge ne spadajo pod to naredbo, toda tudi ne smejo iti na škodo delavčevega prostega časa.

Ako se to kljub temu dogaja, čeprav s pristankom dotičnega uslužbenca, bodo kršilci disciplinarno strogo kaznovani.

Zastopništvo v železniškem odboru.

Člen 11.

V železniški odbor vsake (oblastne) direkcije pošlje uprava „Saveza saobr. in transp. radnika i službenika Jugoslavije“ po tri delegate, ki imajo na sejah pravo posvetovalnega glasa za sledeča vprašanja:

- glede napredovanja in dopolnjevanja železniške stroke,
- o higijeni na železnicah,
- o udelavi železniškega zakona in vseh pravilnikov in poslovnikov, ki tangirajo interese neukaznega in delavskega osebja,
- glede razporeda obveznega dopusta (odmora) na leto,
- o ureditvi bolniške blagajne in pomožnega fonda in
- da izreka svoje mnenje k predlogu budžeta dotične direkcije.

Člen 12.

Predsednik železniškega odbora je dolžan, da 3 dni prej obvesti lokalno organizacijo „Saveza saobr. in transp. radnika i službenika Jugoslavije“, kedaj bo seja odbora, in da ji naznani dnevni red.

Ako organizacija v ugotovljenem času ne bi poslala svojih delegatov ali njihovih akreditiranih zastopnikov, bo sklepal odbor brez njih in organizacija nima potem pravice pritoževati se zaradi odločb, ki bi se sklenile na tej seji.

Člen 13.

Med prva dela tako sestavljenega železniškega odbora spada izdelava pravilnika o premeštitvah, ki mora bazirati na tem, da se sme premeščenje izvršiti:

- na lastno prošnjo,
- s pristavkom,
- po službeni potrebi, ki se more izvršiti tudi brez danega pristavka,
- vsled kazni, ko je krivda že ugotovljena,
- uslužbenec ali delavec, katerega se premešči brez njegove volje, ima pravo pritožbe pri železniškem odboru oziroma direktno na ministra za promet,
- uslužbencu ali delavcu, ki je začasno premeščen, se izplačuje izven-mestni dnevni dodatek (doklade),
- če traja začasnost dalje nego 20 dni, se izplačuje premeščencu poleg „izven-mestnega“ dodatka (poleg doklade, katera pripada službujočemu izven svojega mesta), še 25% istega dodatka,

h) če predpostavljen starešina (uradnik), kateremu je premeščen dodeljen na službo, ni v stanu upravičiti zadrževanje delavca na tem mestu nad 20 dni, mora trpeti sam stroške 25% povišanja na izvenmestni dodatek,

i) ako je premeščenje stalno (stalnega značaja), se izplača premeščencu

1.) brezplačna vožnja za njega in rodovino njegovo,

2.) brezplačna vožnja za pohoštvo,

3.) povrnitev stroškov za prenos stvari v znesku . . . ,

4.) poleg redne plače in dneve se izplača še dodatek, in sicer:

- v znesku polovice „izvenmestne dnevne“,
- oženjenim brez otrok v znesku 3/4 izvenmestne dnevne,
- oženjenim z deco v znesku cele izvenmestne dnevne.

Dokler ne bo ta pravilnik izdelan, se izplačujejo osebju vsi stroški, ki so v tem členu naštet.

Člen 14.

Kdor je premeščen na lastno prošnjo, nima pravice na izvenmestne dnevne.

Člen 15.

Železniški odbor bo imenoval dalje komisijo za polaganje strokovnih izpitov.

Pri tem se more ozirati, da morajo biti izpiti javni, vprašanja se morajo dati pismeno in se morajo izveleči.

Člen 16.

Izdelati mora pravilnik za penzijski fond delavec in uslužbenec.

Člen 17.

Pohiteti mora s snovanjem strokovnih kurzov ali si preskrbeti naraščaj za razne stroke železniške službe.

Postavljanja izmen. (Wechsel-nov.)

Člen 18.

Na vseh mestih, kjer so bile izmene, se morajo kar nahirjeje iznova postaviti, kjer

pa to ni mogoče, se morajo nadomestiti s triangli. To delo mora biti dovršeno najkasneje do 1. decembra t. l.

Napredovanje.

Člen 19.

Regularno osebje avanzira na sledeči način:

a) Oni, ki so položili izpite za „starija zvanja“ (= višja mesta) od 1. 1915 dalje do danes, avanzirajo na višja mesta: v razred, ki jim daje večjo plačo od one, katero so imeli na nižjem mestu.

b) Oni, ki so položili izpite za višja mesta pred 1. 1915., napredujejo takoj v razred pred razredom iz točke a) tega člena.

c) Ono osebje, ki je prej položilo izpite po točki a) in b) in ki je napredovalo v teku tega leta na višja mesta, a ni dobilo večje plače od one, katero je imelo na višjem mestu, bo odmerjeno (razpredeno) takoj tako, kakor je to razloženo v točki a) in b) tega člena.

d) Za vse ostale uslužbenec, ki so že prej napredovali, morajo direkcije tekom 10 mesecev pripraviti vse podatke, o njihovem nastavljanju in njihove rangliste in morajo te izročiti (dotičnim pripadajočim) železniškim odborom. Železniški odbori imajo dolžnost, da v daljnih 2 mesecih odločijo „proizvodstvu“ (razporednem nameščenju) tudi teh uslužbencev tako, da se doseže pravična nivelacija (= izravnava) po točki a) in b) tega člena, t. j. da morajo v tem roku napredovati vsi ti, če imajo pogoje za to.

e) Vsi tisti, ki so opravljali službo višjih mest 6 mesecev bodisi pred evakuacijo Srbije, bodisi po njegovem osvobojenju, se morajo, ako ta mesta zahtevajo polaganje izpita, dovesti na izpit tekom 3 mesecev in po položenem izpitu se nadomeste (razpredijo) kakor prvi po točki a) tega člena.

f) Oni, ki niso opravljali službe „višjih mest“ in ki niso položili izpitov, se morejo, ako to želijo, v roku 6 mesecev pripustiti k polaganju izpita in takoj po položenem izpitu namestiti v višja mesta po rednem zakonskem postopanju (predpisu).

g) Za preglednike vozov so nastavljeni samo kvalificirani ključavničarski delavci, katerih se ne more postaviti kot varuhe (stražnike) vozov.

h) Vsi tisti delavci in uslužbenec, ki so opravljali službo višjih mest, a niso mogli biti postavljeni na ta mesta, ker niso imeli potrebne šolske kvalifikacije, bodo postavljeni na ta mesta brez ozira na šolsko kvalifikacijo. Strokovna kvalifikacija je za vsevrstna nameščenja edino merodajna.

Isto velja tudi za nameščenja onih, ki se bodo javljali za izpite za višja mesta, a nimajo šolske kvalifikacije. Kljub temu uživajo prednost oni z boljšo šolsko izobrazbo.

Člen 20.

Po preteku enega leta dela ali službe v državnem železniškem podjetju postane delavec, dninar ali uslužbenec stalen, definitiven nameščenec.

Obleka.

Člen 21.

Strojnemu in voznemu osebju se bode izdalo čim prej, a najdalje do 15. decembra t. l. tople zimске suknje, kape in klobučinasti čevlji brezplačno. Dalje vsako leto brezplačno dve delavni obleki (za pranje) in 1 par čevljev.

Člen 22.

Pridržujoč si vsa dosedanja prava na obleko v raznih pokrajinah, se bo dajalo vsem delavcem v delavnicah, kurilnicah in sek-

cijskih delavnicah in v magacinih na leto po 2 delavni obleki in 1 par čevljev brezplačno. Za 1. 1920. se mora dati samo ena obleka. Če bo pa mogoče nabaviti material, potem se bosta izdala oba para istega leta. Za naslednja leta je pa izdavanje dveh parov delovne obleke obvezno.

Člen 23.

Uslužbenecem, za katere je predpisana službena obleka, se ista izdaja brezplačno.

Nabavljanje po tem členu se mora izvesti tako, kakor v prejšnjem členu.

Člen 24.

Pranje kotla.

Pranje strojnega kotla spada v delokrog kurilnice, ki bo v ta namen angažirala posebne partije osebja s potrebnimi strokovnjaki, ki nosijo polno odgovornost za ta posel. Strojvodja na poziv prisostvuje in kontrolira pranje kotla, toda čas, prebit pri tem poslu, ne sme pasti na škodo njegovega odmora (prostega časa).

Člen 25.

Pri predaji lokomotive v kurilnici mora strojvodja takoj javiti nujna popravila; prav tako mora pri prevzetju lokomotive iz kurilnice izročiti raport o tem, v kakšnem stanju je lokomotivo prevzel.

Člen 26.

Da se uredi vprašanje bolniških blagajn in pomožnega fonda, se nalaga, da takoj izdajo naredbi, po katerih se imajo izvesti volitve novih uprav bolniških blagajn in pomožnega fonda, najdalje do konca tega leta.

Onemogli za delo.

Člen 27.

Ako uslužbenec ali delavec ponesreči na delu in postane za dotično delo nesposoben (ravno tako tudi oni, katerim se je to dosedaj dogodilo), toda ne popolnoma, ampak le toliko, da se more uporabiti še vedno za lažja dela, je direkcija dolžna, da mu da poleg rente, katero prejema onespobljenec, lažje delo, katero pa ne sme imeti za posledico reduciranje njegove dohodka plače, in mora paziti na to, da se prepreči po možnosti degradiranja njegovega dotratnega socijalnega položaja.

Plače izza okupacije Srbije.

Člen 28.

Če se bo in kadar se bo regularnemu železniškemu osebju iz Srbije izplačevala triletna plača izza časa okupacije Srbije, potem se mora tista izplačati tudi vsemu neregularnemu in delavskemu osebju v Srbiji, ki je bilo v službi ali pa so služili kot rezervisti vojaki, toda po odbitku prejetega denarja, v katerega se pa ne všteje hrana izplačana v denarju, niti hrana v naturi.

Zvišanje delavskih plač.

Člen 29.

Zvišanje delavskih plač se bo izvršilo na ta način, da se ugotovi kot minimalni dnevni zaslužek kvalificiranih delavcev skupno z draginjsko doklado 18 dinarjev dnevno.

Člen 30.

Kvalificiranim delavcem, ki so imeli večje dnine nego 7.50 dinarjev skupno z draginjsko doklado, katera dnina je dosedaj veljala kot minimalna — računajoč, da je znašala od teh 7.50 dinarjev minimalna dnina 2.50 din. — se povišajo dnine v toliko, kolikor so one bile večje od dosedanjega minima n. pr. de-

lavcu, ki je imel doslej dnine od 3.80 din. brez draginjske doklade, se zaračuna najprej minimalna dnina od 18 dinarjev, na to se mu prišteje še 1.30 din. kolikor je imel več od dosedanje minimalne dnine, in poleg tega se mu prišteje še od tega poviška 50% povečanja, kar znaša 0.65 dinarjev, tako da bo njegova cela dnina znašala skupno z draginjsko doklado 19.95 dinarjev itd. Dnina skupno z draginjsko doklado se giblje za rodbinskega očeta med 18 do 25 dinarjev dnevno.

Člen 31.

Nekvalificiranim delavcem (delevkam) v delavnicah, kurilnicah in sekcijskih delavnicah se poviša minimalna dnina z draginjsko doklado vred za rodbinskega očeta na 14 dinarjev.

Člen 32.

Nekvalificiranim delavcem (delavkam) na progi se poviša minimalna dnina z draginjsko doklado vred za rodbinskega očeta tako: onim, ki delajo in stanujejo v okrožju okrožne mestne postaje, na 12 dinarjev, ostalim pa na 10 dinarjev dnevno.

Člen 33.

Poleg teh dnevnic priznava se oženjenim delavcem in omoženim delavkam doklado za vsakega člana rodbine po 1 dinar na dan. Kot člani rodbine, katerim pripada ta doklada, računajo se žena in mladoletni zakonski otroci, ki so še nesposobni za zaslužek ali pa ki obiskujejo šolo.

Člen 34.

Vajencem (učencem) se poviša minimalna dnina z draginjsko doklado vred sledeče: onim, ki so vstopili v obrt 1. 1919., na 6 din., onim, ki so stopili v obrt 1. 1915., na 8 din. in onim, ki so stopili v obrt 1. 1914., na 10 dinarjev dnevno.

Vajenci, ki so vstopili v obrt pred letom 1914., se nameste kot kvalificirani delavci z minimalno plačo le-teh.

Člen 35.

Plače za regularno neukazno osebje. Kadar bodo zbrani podatki o številu regularnega osebja v celem kraljestvu in o višini njihovih dosedanjih plač, kar se bo izvršilo čim prej, se bo odredilo to povišanje plač tudi za to osebje, in sicer najdalje do konca novembra tega leta; toda odredeni poviški se jim bodo izplačali računajoč od 1. novembra t. l.

Povišanje plač tudi za to osebje se bo odredilo v sporazumu med ministrom za promet in med delegati „Saveza“.

Nivelacija plač.

Člen 36.

Dokler se ne reši valutno vprašanje in ne izenači plača celokupnega osebja na ozemlju Jugoslavije in na osnovi skupne denarne jedinice, se bodo plačevale celokupnemu osebju izven Srbije, kjer je še krona v prometu, plače in vsi ostali dohodki na podlagi dinarske vrednosti za 30% manj od plač in prihodkov v Srbiji v kronah po službenem kurzu.

Člen 37.

Čezurno delo se plača posebej, poleg redne plače in draginjske doklade, proračunane na 1 uro, še po 100% redne plače in draginjske doklade tako, da če prejema delavec za 1 uro normalnega delavnega časa skupaj z draginjsko doklado vred 1 dinar, potem dobi za čezurno delo po 2 dinarja od ure.

Člen 38.

Na odmoriščih (štev. 2 in 3, člen 1) se plača na uro 50% strojnemu in vlakovnemu osobju na redno plačo razdeljeno na 208, ne računajoč draginjske doklade.

Prenočišča.

Člen 39.

Tam, kjer ni prenočišča, oziroma tam, kjer se isto rabi za druge svrhe, se plača strojnemu in vlakovnemu osobju po 5 din. dnevno za prenočišče.

Dnevnice.

Člen 40.

Delavcem in uslužbencem na potovanju, pri selitvi in na delu zunaj (službenega) mesta pripada dnevna 12 din. ali pa še več. (12 din. je minimum, opazka prevajalca.)

Člen 41.

Dnevnice in transtvu se odredajo najmanj s 100% več in to tako, da se izplačuje tista količina denarnih enot one dežele, v katero se potuje in na katero bi imel pravo s 100% povišanjem vred: to je namesto 30 din, 30 kron ali 30 frankov, 30 drahm, 30 lir itd. v srebru.

Kilometraža.

Člen 42.

Kilometraža se izplačuje po sledeči tabeli.

Vozno osobje	Normalna železnica		Ozkoj. žel. Zobj. ž.			
	za vlake					
	Brzo in osebni	Mešani, brzotlovorni	Tovorni, mešani, terij, vojaški	Osebn, mešani	Tovorni	Vse vrste
Strojvodja	4-20	5-20	6-40	6-40	8-	18-
	4-	4-40	6-	6-	7-	15-
	3-	3-50	5-40	5-40	6-50	12-
	2-80	3-80	4-80	5-	6-40	6-40
	2-40	3-20	4-	4-40	5-80	5-80
	2-20	3-	3-60	4-	5-40	5-40
	2-	2-60	3-	3-60	5-	5-
	Kurjač 1. vrste (asp.)					
	Kurjač 2. vrste					
	Vlakovodja					
Manipulant						
Kondukter						
Zavirač						

Razun tega se računa v kilometražo:

1. držanje pare v kotlu (rezerva) se računa za strojevodjo in za kurjača s 5 km potniškega vlaka na 1 uro;
2. ena ura manevriranja 16 km potniškega vlaka za strojno in vozno osobje;
3. vožnjo z hladno lokomotivo se plača s 75% onega vlaka, s katerim potuje, in to samo spremeljevalcu lokomotive;
4. za potovanje v režiji se plača kilometraža 50% onega vlaka, s katerim se potuje, mašinskemu in vozovnemu osobju;
5. za strmec na progi, ki je večji od 15% in daljši od 1 km, se plača 50% več kilometraže onega vlaka, ki vozi, in sicer vsemu osobju.

Premije.

Člen 43.

Dokler se ne vpelje prihranek na premogu za strojevodje in kurilce, se izplačuje premija v višini prepotovane kilometraže brez ozira na število prepotovanih kilometrov.

Nadzornikom strojev v višini povprečne kilometraže in premije, poslovojem pa 30% manj.

Člen 44.

Premije se izplačujejo tudi onim, ki niso vozili na odprti progi in se stalno rabijo za manevre (premikanje). Višina premije za to strojno osobje znaša 50% od pripadajoče kilometraže.

Člen 45.

Za vsako manevriranje (premikanje) z vlakovo lokomotivo, ki traja dalje nego 10 minut, se računa kilometraža.

Držanje pare.

Člen 46.

Ako traja držanje pare dalje nego 30 minut, se zaračuna v kilometražo. To velja tudi za stroje, ki se drže v kurilnici pripravljene. Za kurjavo vlaka se računa strojnemu osobju 1 ura redne vožnje v 1 prepotovan kilometer.

Izplačevanje.

Člen 47.

Poleg temeljnih plač in dnin, ki se povišajo v razmerju normalnega povečanja draginje, se odreja tudi dodatek za kritje potreb, ki se povečajo z neredno draginjo življenjskih potrebščin. Višino tega dodatka odreja ministrstvo za promet, ki se ozira na člen 29, 30, 31, 32, 33, 34 in 35 tega sporazuma, in sicer vselej, kadar se bo določalo draginjsko doklado, tudi za ostalo državno osobje, in sicer v sporazumu s Savezom S. i. T. R. i S. J.

Člen 48.

Draginjske doklade tako za vzdrževalce rodbin kakor tudi za člane rodbine se izplačujejo zajedno s temeljno plačo in dnino za vse dni v mesecu in za vse kategorije uslužbencev in delavk.

Člen 49.

Izplačilo dnin in draginjskih doklad se vrše: a) osobju, ki dela na dan, vsakih 15 dni; b) osobju z mesečnimi plačami vsak mesec; c) osobju, ki dela na dan, mora prejeti vse svoje zaslužene dneve, draginjsko doklado in čezurno delo najkasneje 5 dni po vsakem roku od 15 dni. Dnevnice (dijarne) za delo izven (službenega) mesta se izplačuje po izročnem obračunu najkasneje v 15 dneh. Delavci, ki se pošiljajo na delo izven (službenega) mesta, imajo pravo, da vzamejo od službene edinače (predstojništva) predjem na račun pripadajoče jim dnevnice;

d) osobje, ki prejema mesečno plačo, mora prejeti svojo redno plačo in draginjske doklade za vsak mesec naprej do 5. dotičnega meseca. Kilometraža, premije, čezurno delo, dnevnice za službo "izven-mesta" in vse druge pristojbine mora prejeti po preteku meseca najdalje do konca bodočega meseca.

Člen 50.

Za vsako ne dovolj opravičeno zakasnenje izplačil preko zgoraj omenjenih terminov bo načeljujoči uradnik, toda na tožbo zainteresiranih ali pa delavske organizacije, disciplinarno strogo kaznovan. Ta odgovornost se razteza od šefa dotične (uradne) edinice (dotičnega urada) na vse organe direkcije, ki bi s svojim nepoštenim ali lenim delom preprečili pravočasno izplačevanje plač. Zato se smatra sestav, kontrole, odobrenje in izplačilo plačilnih listov kot nujen posel.

Dopusti.

Člen 51.

Radi počitka in okrepčenja se prizna celokupnemu službenemu in delavskemu osobju redni dopust, in sicer onim:

- a) ki so prebili 1 do 10 let v službi ali na delu, 15 dni na leto;
- b) ki so dalje od 10 let prebili v službi ali na delu, 20 dni na leto;

Sporod dopusta odreja se po členu 11., točka g) tako, da mora vsak uslužbenec in delavec svoj dopust v letu dobiti, ne da bi služba vsled tega trpela.

Ta redni dopust delavce ne sme uporabiti za drugo, n. pr. za drugo delo, trgovino, špekulacijo itd., temveč izključno za utrditev svojega zdravja (obdelovanje svojega zemljišča se ne smatra zabranjenim).

Ugodnosti.

Člen 52.

Vse dosedanje ugodnosti v vožnji na železnicih in parobrodih ostanejo v veljavi s tem, da ima glavar družine in tudi njegovi člani pravico do brezplačne vožnje za določeno število

potovanj v letu. Ob izdelovanju novega pravilnika o brezplačnih vožnjah osobja bo imel železničarski odbor pred oči, da dobe starejše kategorije nastavljenec v kvalificiranih delavcev ugodnost vožnje v II. razredu.

Člen 53.

Ravnateljstvom se nalaga dolžnost, da upoštevajo razmere železniških uslužbencev in delavcev in poskrbe potrebne množine kuriva po lastnih cenah. Vsaka zloraba te ugodnosti ima za posledico izgubo iste za eno leto.

Pokojnina.

Člen 54.

Vse dosedaj neregulirane pokojnine družinam umrlih in pogrešanih železničarjev v kraljestvu SHS se morajo regulirati najdalje do 1. aprila 1920.

Člen 55.

Družine in sirote pogrešanih in umrlih železničarjev imajo pravico na povečanje njihovih pokojnin in draginjskih dohodkov najmanj za 50%. Povišanje pokojnine plača polovično država, drugo polovico pa se odmeri progresivno na regulirano in ono delavsko osobje, ki ima pravico do pokojnine iz pokojninskega sklada ter v istega vplačuje svoje redne prispevke; na družine in sirote delavcev, ki prejemale pomoč iz pomožnega sklada in bolniške blagajne, se razširi isto povišanje pomoči kakor pokojnina, samo da preide to povišanje v breme države.

Posmrtnina.

Člen 56.

Družini umrlega uslužbenca in delavca se da enomesečna plača z draginjsko doklado vnaprej kot pomoč. Ako je uslužbenec umrl po prejemu plače in draginjske doklade za dotični mesec, ima družina pravico na to pomoč za prvi naslednji mesec.

Člen 57.

Družini uslužbenca in delavca, ki je umrl na delu, izdaje se trimesečna plača z draginjsko doklado. Vse te pomoči se ne zmanjšajo, dosedanje pravice na zakonito predpisane odškodnine.

Za obnovo.

Člen 58.

Radi vojne škode, ki jo enako trpi celokupno osobje, da se vsakemu železniškemu delavcu in uslužbencu ter vsem ostalemu osobju po 500 dinarjev za obnovo in po 100 dinarjev za vsakega družinskega člana. Ako bi državi ne bilo možno izplačati to pomoč iz svojih rednih finančnih sredstev čimprej, izplača se jih najdalje iz prve svote prejete vojne odškodnine.

Ali ta pomoč nikakor ne tangira zasebne pravice do odškodovanja vojne škode.

Kazni.

Člen 59.

Z globo ne mora biti kaznovan ni jeden železniški uslužbenec ali delavec brez predhodne izvedene preiskave, niti proti predpisu obstoječih zakonov v uredbi državnih železnic.

Člen 60.

Na vsako denarno kazen brez ozira na nje višino ima kaznovani pravico pritožbe na ministrstvo saobračaja v roku 7 dni od dneva obvestitve. Ako bi se kaznovani v tem roku ne pritožili, se kazen iztirja. V nasprotnem pe rešitvi pritožbe.

Člen 61.

Vsako samooblastno izrekanje kazni ima za posledico odgovornost pred železničarskim disciplinarnim sodom.

Odpoved dela in službe.

Člen 62.

Osobju, ki dela za dnino, dokler ni postalo stalno, se odpove delo obojestransko na 7 dni. Za stalno delavsko osobje velja obojestranski 14 dnevna odpoved. Sekcijskim delavcem, ki so zaposleni pri delu začasnega značaja in posel ne traja več kot mesec dni, velja 7 dnevna odpoved.

Pravica intervencije.

Člen 63.

„Savezu saobr. in transp. radnika i službenika Jugoslavije“ in njegovim pokrajinskim tajništvom se priznava pravica intervencije v vseh vprašanih zaščite interesov železniškega osebja pri ministru saobračaja.

Prehodna naredba.

Člen 64.

1.) Vse odredbe o povišanju delavskih mezd in plač reguliranemu osebju kakor tudi vseh draginskih doklad veljajo od 1. novembra t. l. V kolikor ta doba ne bi dopustila praktične izvedbe teh povišanj, se izplača razlika, in sicer delavcem do konca novembra, reguliranemu osebju pa najdalje do 15. decembra t. l.

2.) Odredbe v višini dnevnic za izvedbeno delo in selitev veljajo od 1. novembra t. l.

3.) Odredbe o kilometrinah, premijah, čezurnem delu in vseh drugih pristojbinah za strojno, vožno, prožno, postajno in skladiščno osebje, ki prejema mesečno plačo, veljajo od 1. decembra t. l.

4.) Odredbe o odmoriščih veljajo od 1. decembra t. l.

5.) Odredbe o delavnem času in čezurnem delu za delavsko osebje v kurilnicah, delavnicah in sekcijah veljajo od 15. novembra t. l.

6.) Odredbe o delavnem času in čezurnem delu za strojno, vožno, postajno, skladiščno in regulirano prožno osebje veljajo od 1. decembra t. l. V kolikor bi pa pomanjkanje strokovnega osebja ne dopuščalo striktno izvedbo predpisanih odredb v tem roku je dopuščeno podaljšanje, povišanje mesečnega čezurnega dela od 52 največ do 72 ur. Toda to podaljšanje ne more v nikakem slučaju trajati dalje kot do 30. aprila 1920. Vseled tega podaljšanja pa ni odvisna obveznost pokrajinskih ravnateljstev, da čimprej nabavijo potrebno število strokovnega osebja, ki bi prej omogočilo izvedbo maksimalnega delavnega časa 260 ur v mesecu. Raditega je dolžnost ravnateljstev, da sprejmejo polno sodelovanje „Saveza saobračajnih i transportnih radnika i službenika Jugoslavije“ in njegovih pokrajinskih tajništev glede nabave strokovnega osebja, s katerim bi se čimprej omogočilo striktno izvedbo delavnega časa.

Izrečno se nalaga dolžnost pokrajinskim ravnateljstvom Srbije, da čimprej nabavi potrebno število strojnega osebja, ker je sedanje vsled dolgotrajnih vojn ne samo zmanjšano, temveč tudi fizično zelo izrabljeno.

7.) Odredbe o turnusih veljajo od 1. decembra t. l.

8.) Za vse ostale odredbe, za koje niso izrečno predpisani roki za izvedbo, počenjajo z dnevom objave rešitve ministrskega sveta o sankcioniranju tega sporazuma.

Zaključek.

Člen 65.

G. minister saobračaja prevzema obveznost, da temu sporazumu udeležiti sankcije ministrskega sveta, ki bo potom raspisa objavljena v Službenih novinah.

Ta sporazum se je dosegel na skupnih sejah delegata ministrstva saobračaja, načelnika strojnega oddelka g. M. Pavloviča, in delegatov Saveza saobračajnih i transportnih radnika i službenika Jugoslavije, ki so se vršile od 6. do 27. oktobra in potrjen na skupni seji g. ministra saobračaja načelnika strojnega oddelka in delegatov Saveza s. i. t. r. i. s. J. dne 28. oktobra tega leta.

V Beogradu, dne 29. oktobra 1919.

Delegati:

Saveza saobračajnih in transportnih radnika i službenika Jugoslavije. (Podpisi.)

Ta zapisnik pretresen je v moji prisotnosti, sprejet pripravljen v min. svetu in sproveden ravnateljstvom v izvršitev Službenika Novinah v objavo.

V Beogradu, 30. oktobra 1919

Minister saobračaja:
M. Drašković l. r.

Nove mezde in doklade.

V naslednjem objavljamo pojasnilo členov 29 do 34 „Protokola sporazuma“, ki je v veljavi, in imajo prizadeta službena mesta dolžnost, da ga izvedejo.

Tiče se vseh delavcev in dninarjev železniške službe.

Delavci se dele v sledeče kategorije: a) v kvalificirane, b) vajence, c) nekvalificirani delavci v kurilnicah, delavnicah in sekcijah delavnicah in d) vsi ostali delavci.

Kvalificiran delavec je oni, ki je bil vajenec in ima učno spričevalo. Vajenec se uvrsti med kvalificirane delavce po preteku triletno učne dobe. Nekvalificirani so vsi ostali delavci. Temeljna mezda kvalificiranih delavcev je najnižja 6 in najvišja 18 dinarjev.

Kvalificirani delavci.

Draginska doklada znaša za vse kvalificirane delavce in za vse dni v mesecu po 12 dinarjev dnevno. Povišanje plač kvalificiranih delavcev se ima urediti po tem-le merilu:

1. leto znaša dnina	6.—	dinarjev
2. „	6.50	„
3. „	7.—	„
4. „	7.50	„
5. „	8.—	„
7. „	8.50	„
10. „	9.—	„
11. „	9.50	„
13. „	10.—	„
15. „	10.50	„
17. „	11.—	„
19. „	11.50	„
21. „	12.—	„
24. „	12.50	„
27. „	13.—	„

Izredno dobrim delavcem se lahko izredno mezda poviša.

Upoštevalo se je, da se delavca bolje plača v mlajših letih, ker je takrat bolj sposoben za delo.

Delavci, ki vstopijo v železniško službo in so preje delali v drugih delavnicah, imajo pravico, da se jim zaračuna vsaki dve leti dela v zunanji delavnici za eno leto, kakor da so delali na železnici. Po preteku treh mesecev od vstopa v službo pa ima uprava dolžnost, da odloči, naj se jim prizna vsa leta, katera so delali v zunanji delavnici ali ne. Merodajna je pri tem delavčeva spretnost.

Vajenci: Učna doba traja tri leta. Prvo leto dobi vajenec 1 dinar, drugo 3 in tretjo 5 din.

Draginska doklada znaša za vse vajence 5 dinarjev.

Nekvalificirani delavci.

V delavnicah, kurilnicah in sekcijah delavnicah. Najnižja mezda za te znaša 4, najvišja pa 10 dinarjev. Draginska doklada znaša za vse nekvalificirane delavce in za vse dni v mesecu 10 dinarjev dnevno.

Mezde nekvalificiranih delavcev se povišavajo na sledeči način:

1. leto znaša dnina	4.—	dinarjev
2. „	4.30	„
3. „	4.60	„
4. „	4.90	„
5. „	5.30	„
6. „	5.50	„
8. „	6.—	„
9. „	6.50	„
12. „	7.—	„
14. „	7.50	„
16. „	8.—	„
18. „	8.50	„
20. „	9.—	„
23. „	9.50	„
26. „	10.—	„

Vsi ostali nekvalificirani delavci.

Najnižja dnina znaša 3 dinarjev, najvišja dnina znaša 8 dinarjev.

Draginska doklada znaša za vse dni v mesecu v mestih 10 dinarjev in na deželi 8 dinarjev.

Mezde se povišajo na sledeči način:

1. leto znaša dnina	3.—	dinarjev
2. „	3.20	„
3. „	3.40	„
4. „	3.60	„
5. „	3.80	„
6. „	4.—	„
8. „	4.40	„
10. „	4.80	„
12. „	5.20	„

14. leto znaša dnina	5.60	dinarjev
16. „	6.—	„
18. „	6.40	„
20. „	6.80	„
23. „	7.20	„
26. „	7.60	„
29. „	8.—	„

Začasni delavci.

To so delavci, katere se sprejema v delo le v izvanrednih slučajih v starosti od 14 do 18 let. Mezde imajo po 2 dinarja na dan in draginsko doklado za vse dni v mesecu v mestih 10 dinarjev in na deželi 8 dinarjev dnevno.

Vsakemu družinskemu članu se priznava po 1 dinar na dan in za vse dni v mesecu.

Mezde in doklade so veljavne za vse pokrajine izven Srbije za 30% nižje kakor so gori označene in se tam, kjer se izplačujejo v kronski vrednosti, zaračunajo po državnem kurzu, in ta je sedaj 1 dinar = K 3.50.

Vse direktije izven Srbije so vezane na gornje določbe, pri katerih morajo upoštevati službena leta delavcev.

V smislu tega „Sporazuma“ se ima uvesti urnik na podlagi dne, to je: 1 ura = 1/3 dne. Manj kot pol ure se ne zaračuna, čez pol ure pa se računa cela osmina.

Če je delavec bolan, ima dobiti za vse dni boleznin draginsko doklado, doklado za družino in podporo iz bolniške blagajne, mezdo pa le za one dni, kadar je delal.

Prispevki za bolniško blagajno se odtegujejo samo od dne.

Za redne dopuste v smislu člena 51. pripadajo delavcu vsi dohodki: dnina, draginska doklada in družinska doklada.

Pri vseh ostalih dopustih ne dobi delavec druge odškodnine kakor draginsko in družinsko doklado; toda tudi te zgubi, če ne more svojega izostanka od dela opravičiti.

Če delavec ne živi skupaj s svojo družino, ima le tedaj pravico do družinske doklade, če more dokazati, da skrbi za ženo in otroke. To lahko dokaže s sodnijskim odlokom ali pa z zakonito potrjenim potrdilom svoje žene.

Delavec, katerega žena je zaposlena v državni službi, ne dobi družinske doklade za njo.

Za mladoletne otroke, ki še niso dovršili 14. leto svoje starosti, dobi delavec po 1 dinar na dan. Za otroke, ki so čez 14 let stari, pa le tedaj, če so telesno ali duševno zaostali ali pa še posebej še šolo. Take slučaje pa je treba dokazati z zakonitimi dokazi.

Zaračun čezurnega dela.

Čezurno delo se plača s 100% poviškom. Obračun za 1. november: Vsemu delavniškemu osebju se zaračuna od 15. novembra čezurno delo na podlagi njih čezur, katere vodijo v seznamu celote, v katerih delajo.

Voznemu in strojnemu osebju, ki stoji v dnevni plači, v vseh direktijah izven Srbije pa na podlagi njih voznih knjižic. Strojnomu osebju se prizna 52% pavišal od normalnega števila delovnih ur in to pri vseh direktijah, ker je tehnično nemogoče uvrstiti čezurno delo posameznika. Za bodoče mesece. Za zaračunavanje čezurnega dela strojnemu in voznemu osebju vseh direktij se bo izdalo potrebno navodilo.

Če se pojavi zamuda vsled krivde strojnega osebja, ki bi povzročila ostalomu osebju čezurno delo, se mora krivec zagovarjati, in če je kriv, se ga mora kaznovati in sicer tako, da se denarna globa steka v državni dohodek, toraj s odtegnitvijo premije, kar odloča direktija. Krivica se dožene na podlagi podatkov iz potnega lista in pripomb prizadetega postajnega, odnosno kurilniškega načelnika. Ostalo osebje se za take nedostatke kaznuje z denarno globo.

Čezurno delo čez 8 ur dnevno se prizna neukaznemu (pisarniškem) osebju le tedaj, če je to delo naročil in odredil predstojni načelnik.

Direkcije izplačujejo zaslužek enkrat mesečno, in sicer koncem meseca (zaradi tehničnih težkoč); tisti delavci pa, ki žele izplačilo tudi 15., lahko dobe primaren predujem v okrogli svoti.

To tolmačenje „Protokola sporazuma“ je potrdil minister sledeče:

Odobravam 26. novembra 1919.

Minister saobračaja
M. Drašković l. r.

Novo urejene plače in draginjske doklade železničarskih nastavlencev v mesečni plači!

Sporni člen 35. „Protokola sporazuma“ rešen.

Železniškemu ministrstvu in železniškim ravnateljstvom.

Vsled povečanja draginje sem odredil, da se urede draginjske doklade nastavlencem železniškega ministristva in železniških ravnateljstev na sledeči način:

1.) Da se neukaznemu osebju v Srbiji poviša sedanja draginjska doklada za 75% do 2000 din., za 50% pa čez 2000 din. letne plače;

2.) da se poviša nastavlencem, slugam in poduradnikom kakor tudi pomožnemu osebju izven Srbije dosedanja draginjska doklada za 120%;

3.) da se poviša ukaznemu osebju v Srbiji dosedanja draginjska doklada na isti način, kakor se bode povišala ostalemu ukaznemu uradništvu v Srbiji, in sicer od 1. novembra t. l.;

4.) da se poviša dosedanja draginjska doklada uradništvu v področju železniških ravnateljstev izven Srbije na sledeči način:

a)	z letno plačo pod 2200 K	za	120%
b)	"	2200—2800 K	100%
c)	"	2800—3600 "	90%
d)	"	3600—4800 "	80%
e)	"	4800—6400 "	70%
f)	"	6400—8000 "	60%
g)	"	od 8000 in več	50%

Vse to se ima računati od 1. novembra t. l.

Jednako tudi uradnikom in uslužbencem, ki službujejo izven Srbije, ter prejemajo plačo in doklade v dinarjih, v kolikor to ne nasprotuje dosedanjim prejemkom.

Poleg tega se ima izplačati vsemu osebju, katero prejema mesečno plačo jednojednomesečno plačo z vsemi dokladami brez stanarine, kot nabaven prispevek.

Poleg pokojnine uslužbencev, bodisi zanjegove otroke, da država 50% dodatek sedanje pokojnine. Starejšim upokojevcem, kakor njihovim otrokom, upokojenkam, vdovam in sirotam se prizna 100% draginjska doklada poleg sedanje doklade.

Naroča se vsem direktorjem, da čim prej izvrše to odredbo, najkasneje pa do 25. t. m., tako glede doklad, kakor tudi za nabavni prispevek in poleg tega predlože takoj železniškemu ministrstvu svoje predloge v potrditev, glede draginjske doklade z ozirom na poedina mesta v svojem področju, na kateri podlagi se bode izdelala definitivna lestvica (skala) za draginjsko doklado, po kateri se bode moralo v bodoče računati.

Ker so pri izvajanju „Protokola sporazuma“ od dne 30. oktobra t. l., objavljenemu v „Službenem listu“ dne 15. novembra t. l., štev. 139, pojavile mnoge težkoče, se poziva vsa ravnateljstva, da takoj imenujejo po jednega svojih organov, kateri imajo preučiti ugovore dotičnih ravnateljstev napram protokolu in potem sodelovati pri izdelavi novega regulativa vseh prizadetih delavcev in uslužbencev.

V Beogradu, 4. decembra 1919.

Zastopnik želez. ministra minister šume i rudnika: **Kristan m. p.**

Dopisi.

Ljubljana.

Neizprosna smrt je iz naših vrst kruto potegnila enega najstarejših. Sodruga Premka, skladiščnega mojstra južne železnice, ni več med nami. Preselil se je v večnost, ne da bi mu zasijalo solnce svobode in odrešenja kapitalističnega suženjstva, za kar se je vedno boril. Tih, toda vztrajen sodrug je bil. Pokopali smo ga 21. m. m. ob mnogobrojni udeležbi sodrugov in prijateljev.

Bodi mu lahka zemlja!

Iz eldorada južne železnice.

To obljubljeno deželo so odkrili pod imenom obratno ravnateljstvo južne železnice

v Ljubljani. Tukaj je korito vseh pristnih „Zvezarjev“ in patentiranih Jugoslovancov, pri katerem ima kajpada tudi sedež predsednik Zveze jugoslovanskih železničarjev. Brzjav, telefon, strojepis in vse frajlce so temu predsedniku na razpolago. Tukaj postanejo mladi revidenti in nadrevidenti čez noč nadzorniki in višji nadzorniki. Ta dežela je pribežališče vseh grešnikov, kateri se spokorijo in postanejo dobri „Zvezarji“. Tukaj je vpeljan šesturni delavnik, z eno besedo obljubljena dežela, po kateri se cedi med in mleko v obliki mastnih dijet. Ali je čuda, ako vse drvi in tiši v ta eldorado?!

Ako si pa pogledamo to gospodo, ki se je usedla k tej zvezni mizi, bolj natančno, vidimo samo take ljudi, kateri so se pred nedolгим časom pehali za različna črnorumeni odlikovanja in naslove. Sami cesarski svetniki in posestniki viteških in hrabrostnih svetinj, katere so si zaslužili s tem, da so preganjali nižje uslužbenke do smrti. Gospodje, kateri prej niso hoteli znati ne ene slovenske besede in so vedno naglašali „ja, die Dienst-sprache ist deutsch“, se danes hlinijo kot najboljši Jugoslovani in sedijo prav široko pri koritu. V zasledovanju uslužbencev sta se med vojno posebno odlikovala dva gospoda, kateri sta sedaj poverjen prometni oddelek. Ta dva gospoda se nista sramovala po zavorah plezati in po stolpih (Stellwerk), po cele ure neopaženo zasledovati uslužbenke, če ne bi morda kateri kako slovensko besedico spregovoril. Ta slučaj je naveden samo v toliko, da je jasno, kakšnim zahrbtnoštem in neznačajnežem so uslužbenki na milost in nemilost izročeni. Slični gospodje so tudi v vodstvu drugih oddelkov. Kar se tiče razpisa načelnških mest, se s tem razpisom zadošča samo predpisanim odredbam. Za različna taka mesta so v pretežnih slučajih že osebe izbrane pred razpisom. Ta izbira se vrši strogo pristransko, in sicer moraš biti 1. pristen in vnet zvezar, 2. prepričan demokrat (čitaj liberalce) in 3. priden obiskovalec eldorada, kjer se moraš vaditi v klečeplastvu in denunciranju. Ako nimaš teh lepih lastnosti, ti tvoja sposobnost nič ne pomaga. Kakor so nas hianili prej po črnorumeni metodi s pohvalami različnih potentatov, plemenitih in polplemenitih vojskovodij, tako so nas začeli tudi sedaj hraniti s takimi lepo obrobjenimi frazami. Ker smo imeli nekateri pogum, odklanjati odlikovanja in sličen tak firlefanc, odklanjamo tudi odločno to sedaj. Gospodje v eldoradu, mi vam zakličemo, dajte nam, kar nam gre, da bomo ljudem podobno živeli in se primerno oblačili, pohvale in odlikovanja si pa spravite sami zase. Na svidenje!

[Maribor.

V skladišču premoga v Mariboru se dogajajo stvari, ki niso na mestu. Ker tamkaj primanjkuje premoga, kakor vemo, je to skoro povsod v sedanjih časih, so se gotovi delavci obrnili do g. Koha z vprašanjem, kdaj da dobiijo premog, nakar on poprašuje, kje so organizirani, češ, ako ste v „Zvezi“, ga boste takoj dobili. V mnogih slučajih se mora dati tudi napitnina, da se kaj doseže. Pripomnimo na kratko, da je to napačna pot, na kateri je sodrug Koh, in pričakujemo, da je v prihodnje napram svojim sodrugom malo bolj vljuden.

Več prizadetih.

Vestnik uprave.

Krajevnim skupinam priporočamo, da na vsako tiskovino pri obračunih, kakor tudi v pisnih vselej

pritisnejo svoj pečat, ker sicer ni razvidno, odkod prihaja.

Obenem prosimo blagajnike, da odpošiljajo obračune in deuar obenem, da ne bo nepotrebnih reklamacij.

Posebej opozarjamo vse funkcionarje in člane, da zadostno frankirajo pisma in pošiljkatve, da nam ne pridejo obremenjena z globo. Meseca novembra smo morali na ta način plačati 18 K naknadne poštnine.

Odslej bomo zavračali vse pošiljkatve, ki so obremenjene s kazensko poštnino. Pisemska poštnina znaša 30 vinarjev za vsakih 20 gramov. Ostalo je razvidno iz železničarskega koledarja.

V zadevah posmrtnine in starostne odpravnine naj se nam vselej obenem z dotično vlogo pošlje tudi člansko knjižico in mrtvaški list, ozi. vpo-kojninsko listino, kakor je to navedeno v določbah za ta sklad. To je nujno potrebno, da se more dotično zadevo čim najhitreje rešiti. Ako imajo dotični člani že nove članske knjižice, naj se vpošlje obe knjižici (stara in nova). Zato opozarjamo člane in funkcionarje, naj se starih knjižic nikar ne zavrže. Ako manjka eden ali drugi spis, se zadeva zavleče vsled reklamacije. Tako na primer se brez mrtvaškega lista ne izplača posmrtnine.

„Železničarski koledar“ je izšel. Dobi se ga v upravi „Železničarja“ v Ljubljani, Krekov trg 10. Krajevne skupine naj pošljejo svoje zaupnike ponj, oziroma naj ga le-ti o priliki vzamejo seboj. Koledar izdajemo samo krajevnim skupinam ali zaupnikom, ki jih skupine v to svrhu pooblastijo.

Posameznikom pošiljamo koledar samo proti predplačilu, in sicer nam naj isti vpošljejo K 6.15 za vsak iztis, ki se ga naj posamezno pošlje. Kdor bi jih potreboval več, naj se obrne na tisto krajevno skupino, kateri pripada kot član.

Uprava žel. org.

Listnica uredništva.

Cenjene sodruge, katerih dopisov vsled pomanjkanja prostora nismo mogli objaviti, nam naj to oprostite. Zaostalo snov bomo po možnosti porabili v prihodnji številki.

Za železničarski dom

so prispevali. Zbirke na pole: Kožuh 23 K, Engelmann 10 K, Kranjc 64 K, Aleš 32 K, Cerar 133 K, Žorga 58 K, Šalamon 103 K, Skobl 21 K, Bokšič 8, Vidmajer 65 K, posamezniki: Kovač Anton 3 K, Hafner Fran 3 K (oba iz Škofje Loke), Mugerle I. 3 K, Dolžan 2 K, Perdan K 2.45, Kovič T. (Sp. Šiška) 3 K, Vidmajer 40 vin., Ceraj (Sp. Šiška) K 6.40, Mlakar (Jesenice) 71 K, (zbirka), Hauke (Maribor) 10 K, Kovač Jakob (Sp. Šiška, zbirka) 23 K; skupaj K 644.25; prej izkazanih K 13.742.83, skupaj K 14.387.08.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Petrič.

Nataniel J. Pavliček v Kočevju.

Železničarski koledar za leto 1920

je izšel.

Vsebina: Spremnica. — Naprej (Marzeljeza). — Koledar. — Pošne pristojbine. — Množilna razpredelnica. — Seznam važnih podatkov. — Delavski pozdrav. — Stare in nove mere. — Teža in velikost normalno razvitga človeka. — Važnejše iznajdbe in odkritja. — Kdo je sedrug? — Železnice v posameznih evropskih državah. — Delo in požrtvovalnost železničarjev med vojno. — Naša organizacija. — Pesem o delu. — Kaj nudi organizacija? — Milje v metrih. — Vzorci prošenj in vlog. — Socialistična koračnica. — Označba dopisov in vlog na deželno vlado v Ljubljani. — Kaj je ena atmosfera? — Kaj je ena konjska sila? — Naslovi organizacij. — Tabele za dohodke in stroške. — Beležke.

Iz tega je razvidna bogata vsebina koledarja.

Cena vezanemu izvodu 6 K, po pošti K 6.15. Vsak kupec koledarja je tekom leta 1920 zavarovan za slučaj obratne nezgode na železnici za znesek 200 kron.

Naklada je omejena, naročite ga torej pravočasno!

Založba „Železničarskega koledarja“.